

Tlač a informácie

Súdny dvor Európskej únie
TLAČOVÉ KOMUNIKÉ č. 72/21
V Luxemburgu 29. apríla 2021

Rozsudok vo veci C-504/19
Banco de Portugal a Novo Banco SA a Fondo de Resolución/VR

Bezpodmienečné uznanie reorganizačného opatrenia, ktoré sa so spätnou účinnosťou prijalo voči úverovej inštitúcii, je v rozpore s právom Únie, ak z neho vyplýva, že klient už nemôže pokračovať v súdnom konaní vo veci samej začatom proti „preklenovacej banke“, na ktorú boli predmetné pasíva predtým prevedené

V roku 2008 VR, fyzická osoba, uzavrela zmluvu s Banco Espírito Santo, Sucursal en España (ďalej len „BES Španielsko“), španielskou pobočkou portugalskej banky Banco Espírito Santo (ďalej len „BES“), na základe ktorej nadobudla prednostné akcie islandskej úverovej inštitúcie. V kontexte vážnych finančných ťažkostí BES sa Banco de Portugal rozhodnutím prijatým v auguste 2014 rozhodla vytvoriť „preklenovaciu banku“ s názvom Novo Banco SA, na ktorú boli prevedené aktíva, pasíva a iné nemajetkové zložky BES. Niektoré pasíva však boli z prevodu na banku Novo Banco vylúčené. Po tomto prevode Novo Banco SA, Sucursal en España (ďalej len „Novo Banco Španielsko“) udržiavala obchodnoprávny vzťah, ktorý VR založila s BES Španielsko.

Dňa 4. februára 2015 VR podala žalobu na Juzgado de Primera Instancia de Vitoria (Súd prvého stupňa Vitoria, Španielsko) proti Novo Banco Španielsko, ktorou sa domáhala určenia neplatnosti zmluvy a subsidiárne jej zrušenia. Pred týmto súdom Novo Banco Španielsko namietala, že nemá pasívnu legitímáciu, pretože podľa rozhodnutia z augusta 2014 údajná zodpovednosť predstavovala pasívum, ktoré na ňu nebolo prevedené.

Keďže Súd prvého stupňa Vitoria vyhovel návrhu VR, Novo Banco Španielsko podala odvolanie na Audiencia Provincial de Álava (Provinčný súd Álava, Španielsko). V priebehu konania predložila dve rozhodnutia, ktoré prijala Banco de Portugal 29. decembra 2015 (ďalej len „rozhodnutia z 29. decembra 2015“). Tieto rozhodnutia zmenili rozhodnutie z augusta 2014 a stanovili okrem iného, že „medzi pasíva spoločnosti BES, ktoré sa neprevádzajú na Novo Banco, patria: ... akákoľvek zodpovednosť, ktorá je predmetom niektorého z konaní uvedených v prílohe I“, medzi ktorými bola uvedená aj žaloba, ktorú podala VR. Okrem toho rozhodnutia z 29. decembra 2015 stanovujú, že pokiaľ ide o aktívum, pasívum alebo nemajetkovú zložku, ktoré mali zostať v majetkovej podstate BES, ale boli v skutočnosti prevedené na Novo Banco, prevedú sa znova z Novo Banco na BES s účinnosťou od 3. augusta 2014.

Keďže Provinčný súd Álava zamietol odvolanie, ktoré podala Novo Banco Španielsko, táto banka podala opravný prostriedok na vnútroštátny súd Tribunal Supremo (Najvyšší súd, Španielsko), ktorý podal návrh na začatie prejudiciálneho konania. Novo Banco Španielsko sa domnieva, že podľa smernice 2001/24 o reorganizácii a likvidácii úverových inštitúcií¹ majú rozhodnutia z 29. decembra 2015 bez akýchkoľvek ďalších formalít účinky vo všetkých členských štátoch. Vzhľadom na to, že Tribunal Supremo usudzoval, že tieto rozhodnutia zmenili rozhodnutie z augusta 2014 so spätnou účinnosťou, obrátil sa na Súdny dvor s cieľom zistiť, či sa takéto hmotnoprávne zmeny majú uznávať v prebiehajúcich súdnych konaniach.

Posúdenie Súdnym dvorom

¹ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2001/24/ES zo 4. apríla 2001 o reorganizácii a likvidácii úverových inštitúcií (Ú. v. ES L 125, 2001, s. 15; Mim. vyd. 06/004, s. 15).

Súdny dvor uvádza, že podľa smernice 2001/24 sa **reorganizačné opatrenia v zásade uplatňujú v súlade s právom domovského členského štátu a majú právne účinky podľa právnej úpravy tohto štátu v celej únii bez akýchkoľvek ďalších formalít. Ako výnimku z tejto zásady** však článok 32 tejto smernice stanovuje, že **účinky reorganizačných opatrení alebo likvidácie na neukončené súdne spory týkajúce sa majetku alebo práva, ktorého bola úverová inštitúcia pozbavená, sa spravujú výhradne zákonmi členského štátu, v ktorom sa súdny spor rieši.**

V prvom rade Súdny dvor uvádza, že uplatnenie tohto článku 32 vyžaduje **splnenie troch kumulatívnych podmienok a že tieto podmienky sú v konaní pred Tribunal Supremo splnené.** Po prvé **musí ísť o reorganizačné opatrenia** v zmysle smernice 2001/24, čo je prípad prejednávanej veci, pretože rozhodnutia z 29. decembra 2015 sú určené na zachovanie alebo obnovenie finančnej situácie bankovej inštitúcie.

Po druhé **musí existovať neukončený súdny spor**, čo je pojem, ktorý sa vzťahuje len na **konania vo veci samej.** V prejednávanej veci treba na jednej strane konanie, o ktoré ide vo veci samej, považovať za konanie vo veci samej a na druhej strane rozhodnutia z 29. decembra 2015 boli prijaté v čase, keď konanie začaté na návrh VR 4. februára 2015 už prebiehalo.

Po tretie **neukončený súdny spor sa musí týkať „aktíva alebo práva, ktorého bola úverová inštitúcia pozbavená“.** Vzhľadom na rozdiely medzi jazykovými verziami článku 32 smernice 2001/24 Súdny dvor skúmal účel tohto ustanovenia a konštatoval, že jeho cieľom je podriadiť účinky reorganizačných opatrení alebo likvidácie na prebiehajúce súdne konanie zákonom členského štátu, v ktorom prebieha toto konanie. Nebolo by to však v súlade s týmto cieľom, keby sa z pôsobnosti tohto zákona vylúčili účinky reorganizačných opatrení na prebiehajúce konanie, pokiaľ sa toto konanie týka prípadnej zodpovednosti, ktorá bola prostredníctvom takýchto reorganizačných opatrení prevedená na iný subjekt. Tento článok 32 sa teda musí uplatniť, **pokiaľ ide o jednu majetkovú zložku úverovej inštitúcie alebo viaceré, medzi ktoré patria aktíva aj pasíva, ktoré sú predmetom reorganizačných opatrení, ako je to pri prípadnej zodpovednosti v konaní pred Tribunal Supremo.**

V druhom rade, pokiaľ ide o rozsah účinkov reorganizačných opatrení upravených právom členského štátu, v ktorom prebieha konanie, Súdny dvor uvádza, že **právo tohto členského štátu upravuje všetky účinky, ktoré takéto opatrenia môžu mať na takéto konanie, či už sú tieto účinky procesné alebo hmotnoprávne.**

V dôsledku toho zo smernice 2001/24 vyplýva, že **tak procesné, ako aj hmotnoprávne účinky reorganizačných opatrení na prebiehajúce súdne konanie vo veci samej sa riadia výlučne právom členského štátu, v ktorom toto konanie prebieha.**

Okrem toho Súdny dvor na jednej strane uvádza, že **uznanie účinkov rozhodnutí z 29. decembra 2015 v konaní pred Tribunal Supremo** rozsahu, v akom by mohlo spochybniť súdne rozhodnutia, ktoré už boli prijaté v prospech VR, **by bolo v rozpore so všeobecnou zásadou právnej istoty.** Na druhej strane pripustenie toho, že reorganizačné opatrenia prijaté príslušným orgánom členského štátu pôvodu po podaní takej žaloby v inom členskom štáte, v dôsledku ktorých sa **so spätnou účinnosťou mení príslušný právny rámec pre rozhodnutie sporu,** ktorý viedol k podaniu tejto žaloby, by mohli viesť súd, ktorý rozhoduje o žalobe, k zamietnutiu tejto žaloby, by predstavovalo **obmedzenie práva na účinný prostriedok nápravy** v zmysle článku 47 prvého odseku Charty základných práv Európskej únie.

Súdny dvor dospel k záveru, že smernica 2001/24, vykladaná vo svetle zásady právnej istoty a práva na účinný prostriedok nápravy, **bráni tomu, aby sa v súdnom konaní vo veci samej bez ďalších podmienok uznali účinky reorganizačného opatrenia, akým sú rozhodnutia z 29. decembra 2015, pokiaľ toto uznanie vedie k tomu, že úverová inštitúcia, na ktorú sa pasívum previedlo prvým opatrením, so spätnou účinnosťou stratí svoju pasívnu legitímáciu v prebiehajúcom konaní, a tým by došlo k spochybneniu súdnych rozhodnutí, ktoré sa už prijali v prospech žalobkyne v tomto konaní.**

UPOZORNENIE: Návrh na začatie prejudiciálneho konania umožňuje súdom členských štátov v rámci sporu, ktorý rozhodujú, položiť Súdnu dvoru otázky o výklade práva Únie alebo o platnosti aktu práva Únie. Súdny dvor nerozhoduje vnútroštátny spor. Vnútroštátnemu súdu prináleží, aby rozhodol právnu vec v súlade s rozhodnutím Súdneho dvora. Týmto rozhodnutím sú rovnako viazané ostatné vnútroštátne súdne orgány, na ktoré bol podaný návrh s podobným problémom.

Neoficiálny dokument pre potreby médií, ktorý nezaväzuje Súdny dvor.

[Úplné znenie](#) rozsudku sa uverejňuje na internetovej stránke CURIA v deň vyhlásenia rozsudku.

Kontaktná osoba pre tlač: Balázs Lehóczki ☎ (+352) 4303 5499